

Objaśnienia do przyjętych wartości ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej (WPF) powiatu nowomiejskiego opracowane na lata 2011 do 2037 r. z uwzględnieniem zmian jakie zainicjował nowo wybrany Zarząd Powiatu Nowomiejskiego w celu poprawy sytuacji finansowej w latach spłaty długu.

W celu poprawy sytuacji finansowej w okresie najbardziej obciążonego budżetu obsługą długu publicznego a także w okresie realizacji przedsięwzięcia „Budowa Zespołu Szkół Zawodowych w Kurzętniku – I etap.” Skorygowano plany budżetu o następujące wielkości:

1. W dochodach majątkowych związanych ze sprzedażą majątku powiatu zwiększono plan sprzedaży działek przy ul. Kopernika w Nowym Mieście Lubawskim o wartość 156.190 zł. Łączna wartość sprzedaży dziewięciu działek wyniesie 390.474 zł.
2. Rozłożono w czasie planowane dochody i wydatki majątkowe związane z realizacją przedsięwzięcia „Budowa Zespołu Szkół Zawodowych w Kurzętniku – I etap.”: dochody w wysokości 2.930.024 zł do osiągnięcia w 2011 r. w wysokości 1.727.958 zł, wydatki majątkowe w wysokości 3.818.150 zł do wykonania w 2011 r. w wysokości 2.211.642 zł. Zakończenie rzeczowe realizowanego zadania zgodnie z zawartą umową przewidziane jest do końca 2012 r., natomiast rozliczenie finansowe wydatków niekwalifikowanych w wysokości 720.503 zł zaplanowano do realizacji w 2013 r.
3. Skorygowano wydatki bieżące o 880.000 zł przewidziane do realizacji w dziale drogi publiczne powiatowe na rzecz remontu dróg w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych tzw. Schetynówek, które przysporzą powiatowi korzyści w zdwojonej wysokości. Przy udziale 50% środków własnych powiatu sięgniemy po 50% środków z dotacji do zadań własnych powiatu od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.
4. Skorygowano budżet administracji Starostwa Powiatowego o 260.600 zł, korekta dotyczy: rezygnacji z zakupu sprzętu komputerowego, zmniejszenia puli na wynagrodzenia, zmniejszenia środków na świadczone usługi na rzecz wykonywanych zadań przez administrację starostwa.
5. Wprowadzono kontynuację zadania inwestycyjnego „Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego ogólnie dostępnego dla dzieci i młodzieży przy Zespole Szkół im. C. K. Norwida w Nowym Mieście Lubawskim” o wartości 439.199 zł, planowanego do zakończenia w 2011 r.

Ogólnie skorygowano WPF po stronie wydatków planowanych do realizacji w 2011 r. o (-) 2.432.710 zł, w tym wydatków bieżących o (-) 1.172.585 zł i inwestycyjnych (-) 1.260.125 zł. Dokonane cięcia w 2011 r. i założona stagnacja w okresie 2012 – 2014 i wprowadzone minimalne wskaźniki wzrostu dochodów i wydatków budżetowych w poszczególnych latach objętych prognozą, pozwolą na spełnienie warunku o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r. Relacja dotyczy maksymalnego dopuszczalnego wskaźnika spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami oraz potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń do planowanych dochodów budżetu ogółem i nie przekroczy średniej arytmetycznej obliczonej dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących, powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu.

Prognozowana łączna kwota długu na koniec 2011 r. wyniesie 14.782.800 zł, co stanowi 44,53% planu dochodów (art. 170 ust. 1 starej ustawy o finansach publicznych). Wartości przyjęte w WPF i projekcie uchwały budżetowej na 2011 r. w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu powiatu są ze sobą zgodne. Zachowano dopuszczalny poziom zadłużenia w latach 2011 – 2013 zgodnie z regulacjami zapisanymi w art. 169 i art. 170 starej ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. Wskaźnik spłaty zadłużenia w latach 2014 – 2037 zachowuje zgodność jaka określona jest w art. 243 nowej

ustawy o finansach publicznych, która pozwoli na uchwalenie od roku 2014 budżetu powiatu nowomiejskiego według zawartej relacji w/w art. Prognozowana kwota długu i spłata zobowiązań na rok 2011 jest zgodna z relacją opisaną w art. 242 ustawy o finansach publicznych, gdzie planowane dochody bieżące w wysokości 30.875.267 zł powiększone o wolne środki w wysokości 1.363.166 zł są większe od planowanych wydatków bieżących w wysokości 31.262.624 zł.

Analiza przyjętych założeń do prognozowania poszczególnych pozycji WPF na przyszłe lata objęte prognozą ułatwi nam uzasadnić merytoryczne podstawy jej zmian w czasie.

Wprowadzenie:

Do opracowania prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- *sprawozdania z wykonania budżetu powiatu z okresu 2006, 2007, 2008, 2009, III kwartał 2010,*
- *dane do opracowania przedsięwzięć inwestycyjnych na rok 2011 i lata następne,*
- *dane opracowane przez Ministerstwo Finansów „Wskaźniki do oceny sytuacji finansowej jst w latach 2006 – 2008” , Warszawa, wrzesień 2009 r.,*
- *„Wieloletnie prognozowanie finansowe i mierniki kondycji finansowej jst” – aneks metodologiczny do zarządzania finansami opracowany przez M. Jefremienko i H. Wolską, Warszawa 2010 r.,*
- *Wieloletni Plan Finansowy Państwa 2010 – 2013, Warszawa, sierpień 2010 r.,*
- *Wieloletnia prognoza finansowa JST – Metodyka opracowania, Warszawa, 2010 r.*

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (JST) na mocy art. 122 ust. 2 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych po raz pierwszy uchwali wieloletnią prognozę finansową (WPF) nie później niż uchwałę budżetową na 2011 r.

WPF jest połączeniem już wcześniej funkcjonujących w samorządach dokumentów planistycznych, takich jak:

- wieloletniego planu inwestycyjnego,
- limitów wydatków na programy i projekty realizowane ze środków UE,
- prognozy sytuacji finansowej w latach spłaty długu, które były opracowywane przez organy JST na podstawie art. 166 i art. 180 ustawy o finansach publicznych z 30.06.2005 r. (*starej ustawy*), zgodnie z brzmieniem art. 227 nowej ustawy o finansach publicznych, WPF obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Okres objęty WPF nie może być jednak krótszy niż okres, na jaki przyjęto limity wydatków, określone dla każdego przedsięwzięcia ujętego w dokumencie planistycznym. Ponadto prognozę kwoty długu, stanowiącą część WPF, sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz zamierza się zaciągnąć zobowiązania. W przypadku naszego powiatu okres prognozy sięga aż do 2037 r.

Po to aby móc wykazać zachowanie wskaźników zadłużenia w poszczególnych latach spłaty zobowiązań (bez względu na to, czy dotyczy to wskaźników określonych w art. 169 i art. 170 starej ustawy o finansach publicznych z 2005 r., czy nowego, indywidualnego wskaźnika dla każdej JST określonego w art. 243 nowej ustawy o finansach publicznych, JST zobowiązana jest do planowania większości parametrów przypisanych WPF na tyle lat, ile trwa spłata zobowiązań. Podstawą do przyjęcia w miarę wiarygodnych danych na potrzeby WPF, a dotyczących wzrostu cen, inflacji czy innych wskaźników ekonomicznych, może być Wieloletni Plan

Finansowy Państwa (WPF). Jednak znajomość parametrów zawartych w WPF na niewiele się przydaje, bowiem w większości są to kwoty globalne, niepozwalające na przyjęcie konkretnych kwot z określonych tytułów przez poszczególne JST.

Wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie jednostki samorządu terytorialnego są zgodne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego.

Utworzona prognoza poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych, obrazujących sytuację finansową powiatu w przyszłych latach, pozwoli na dokonanie analizy możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowych powiatu w dłuższym horyzoncie czasowym, a także możliwości obsługi zadłużenia.

Ważnym aspektem planowania wieloletniego jest formułowanie stosunkowo precyzyjnej prognozy dochodów i wydatków oraz wpływu różnych czynników na warunki prowadzenia gospodarki finansowej w kolejnych latach.

Zgodnie z brzmieniem art. 226 ustawy o finansach publicznych WPF powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej:

- dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia;
- dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku oraz wydatki majątkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego
- wynik budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu
- przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia;
- kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego, w tym relację, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych oraz sposób sfinansowania spłaty długu.

Nowy wskaźnik zadłużenia będzie miał zastosowanie po raz pierwszy dopiero od 2014 r., dlatego do tego czasu będą obowiązywały wskaźniki 15% dochodów JST dla spłat zobowiązań i obsługi zadłużenia i 60% zaciągniętego długu ogółem.

Ujęte w WPF objaśnienia przyjętych wartości w jednoznaczny i wiarygodny sposób określają jakie tytuły dochodów i wydatków są ujęte w tym dokumencie oraz w jaki sposób były prognozowane.

Porównano sytuację finansową powiatu nowomiejskiego z sytuacją finansową powiatów w Polsce o liczbie ludności do 50 000 mieszkańców. W przypadku kategorii powiatów do 50 000 mieszkańców zaprezentowano wskaźniki z lat 2006-2008 o wartości maksymalnej i minimalnej w odniesieniu do powiatu nowomiejskiego po to by jaśniej ocenić możliwości powiatu do zaciągania zobowiązań czy podejmowania decyzji o charakterze rozwojowym. W pewnej części wykorzystano założenia makroekonomiczne podane przez Ministerstwo

Finansów ponieważ są one opracowane dla całej gospodarki Państwa i w 100% nie przekładają się na zmianę dochodów i wydatków w naszym powiecie.

Ocena sytuacji finansowej powiatu nowomiejskiego w oparciu o lata 2006 – 2010 i prognoza do 2014.

Do oceny sytuacji finansowej powiatu z lat 2006 – 2008 wykorzystano bardziej znaczące wskaźniki opracowane przez Ministerstwo Finansów, natomiast rok 2009 i plan z III kwartału 2010 r. oceniono na podstawie danych ze sprawozdawczości budżetowej jst. Analizę przedstawiono w porównaniu powiatu nowomiejskiego z powiatami w Polsce do 50.000 mieszkańców.

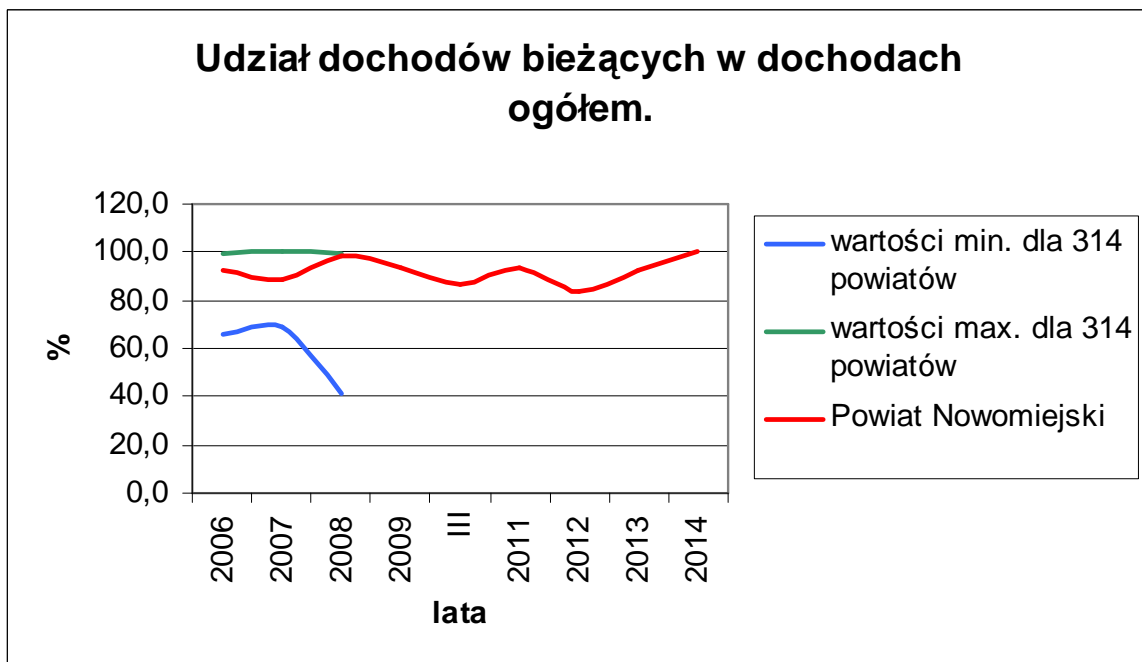
1. Liczba powiatów w Polsce do 50.000 mieszkańców – 71.
2. Liczba powiatów ogółem – 314.
3. Liczba mieszkańców powiatu nowomiejskiego – 43.673 osoby (dane z 2008 r.)

Tabele i wykresy objaśniające prognozę i zmiany w czasie.

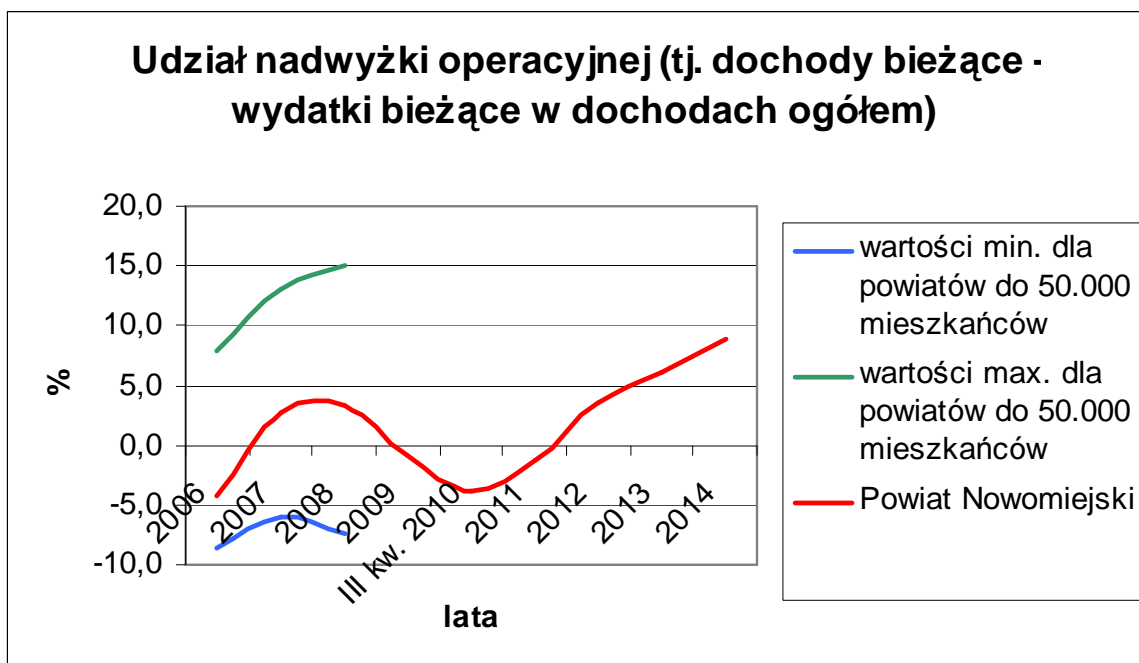
Lp.	Wskaźniki budżetowe	Rodzaj porównania	Dane historyczne					Prognoza			
			2006	2007	2008	2009	III kw. 2010	2011	2012	2013	2014
1	Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem (%) <i>(patrz wykres Nr 1)</i>	wartości min. dla 314 powiatów	66,2	69,2	41,7	/	/	/	/	/	/
		wartości max. dla 314 powiatów	99,8	100,0	99,8	/	/	/	/	/	/
		Powiat Nowomiejski	92,6	88,7	97,9	93,8	86,7	93,0	83,9	92,8	100,0
		tendencja wskaźnika	/	-3,9	9,2	-4,1	-7,1	6,3	-9,1	8,9	7,2
2	Udział nadwyżki operacyjnej (tj. dochody bieżące - wydatki bieżące w dochodach ogółem) <i>(patrz wykres Nr 2)</i>	wartości min. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	-8,7	-6,1	-7,5	/	/	/	/	/	/
		wartości max. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	7,9	13,1	15,0	/	/	/	/	/	/
		Powiat Nowomiejski	-4,3	2,8	3,4	-0,9	-3,9	-1,2	3,6	6,1	8,9
		tendencja wskaźnika	/	7,1	0,6	-4,3	-3,0	2,7	4,8	2,5	2,8
3	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem <i>(patrz wykres Nr 3)</i>	wartości min. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	1,7	0,6	1,0	/	/	/	/	/	/
		wartości max. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	41,0	35,4	42,1	/	/	/	/	/	/
		Powiat Nowomiejski	9,0	22,7	6,5	10,9	18,4	9,6	14,9	2,3	0,0

		tendencja wskaźnika		13,7	-16,2	4,4	7,5	-8,8	5,3	-12,6	-2,3
4	Obciążenie wydatków bieżących na wynagrodzenia i pochodne <i>(patrz wykres Nr 4)</i>	wartości min. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	47,5	45,3	43,4	/	/	/	/	/	/
		wartości max. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	70,7	72,0	73,7	/	/	/	/	/	/
		Powiat Nowomiejski	58,1	62,1	63,5	58,8	60,1	65,4	67,5	67,7	67,7
		tendencja wskaźnika	/	4,0	1,4	-4,7	1,3	5,3	2,1	0,2	0,0
5	Wskaźnik sfinansowania tj. udział nadwyżki operacyjnej (dochody bieżące - wydatki bieżące) + dochody majątkowe w porównaniu do wydatków majątkowych <i>(patrz wykres Nr 5)</i>	wartości min. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	-84,5	-52,2	-16,9	/	/	/	/	/	/
		wartości max. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	513,9	939,8	434,6	/	/	/	/	/	/
		Powiat Nowomiejski	32,7	55,9	83,0	45,7	45,9	58,0	139,2	643,2	0,0
		tendencja wskaźnika	/	23,2	27,1	-37,3	0,2	12,1	81,2	504,0	-643,2

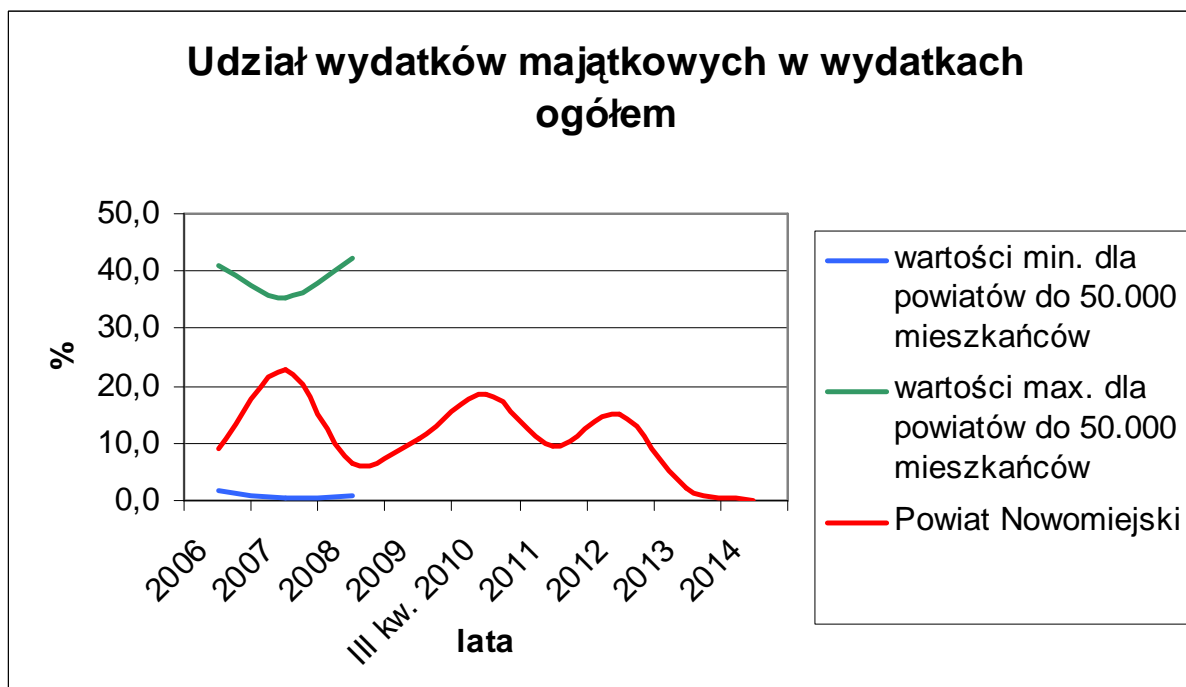
Wykres Nr 1

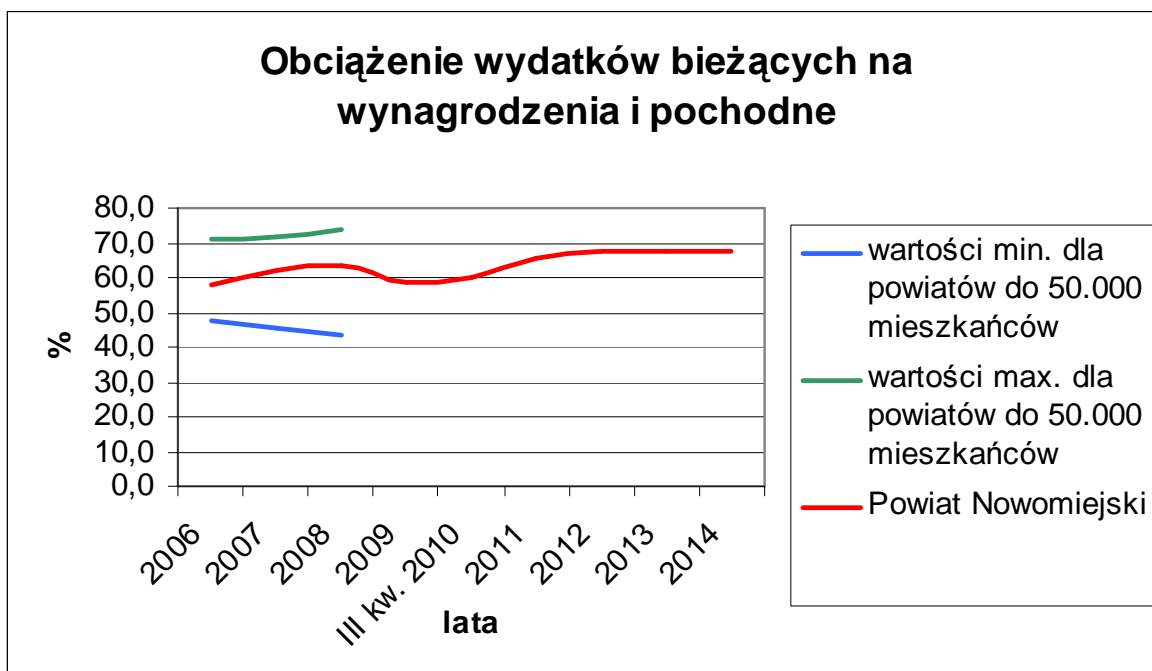
Wykres Nr 2

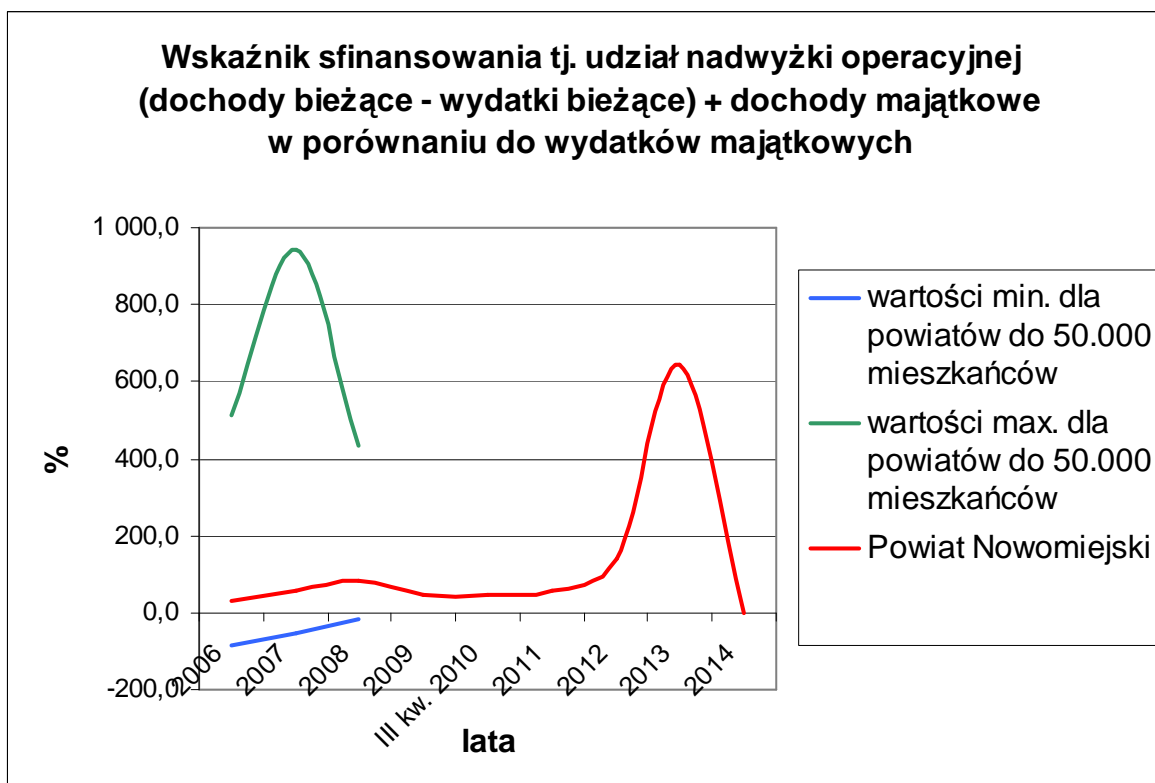
Wykres Nr 3

Wykres Nr 4

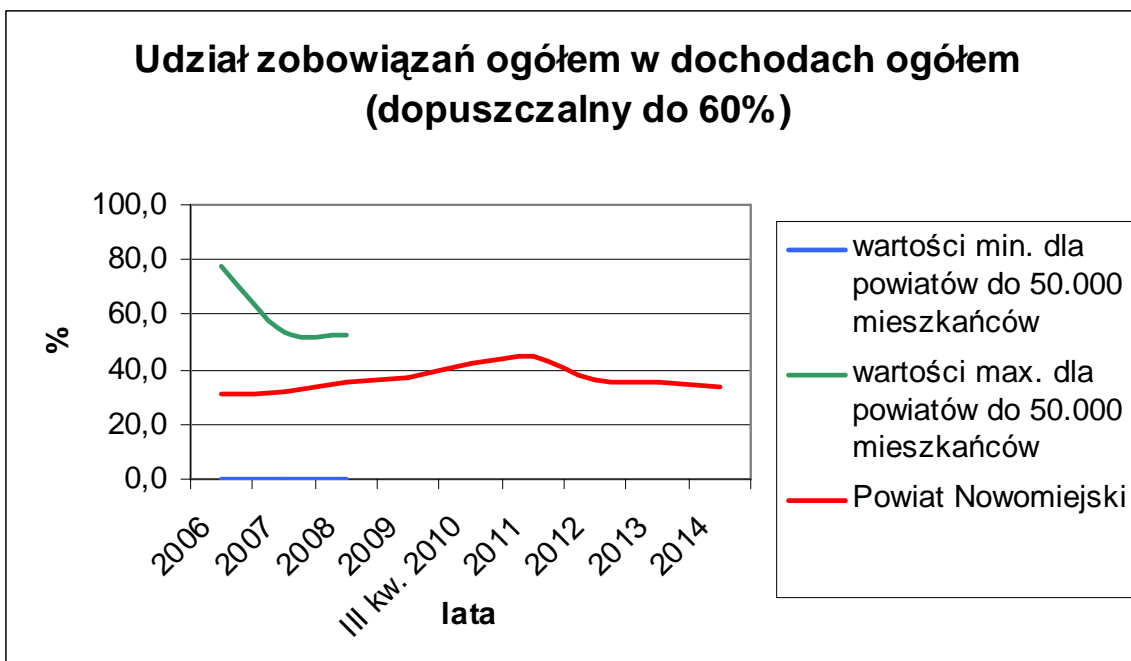
Wykres Nr 5

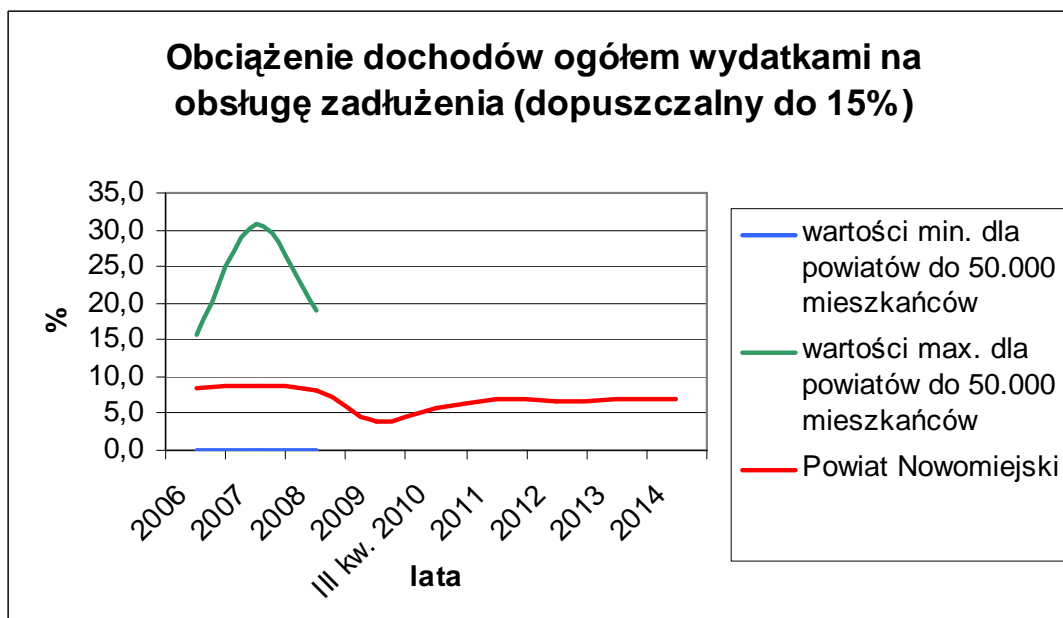
Lp.	Wskaźniki dla zobowiązań	Rodzaj porównania	Dane historyczne					Prognoza			
			2006	2007	2008	2009	III kw. 2010	2011	2012	2013	2014
6	Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem (dopuszczalny do 60%) (patrz wykres Nr 6)	wartości min. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	0,0	0,0	0,0	/	/	/	/	/	/
		wartości max. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	77,2	53,2	52,8	/	/	/	/	/	/
		Powiat Nowomiejski	30,9	32,0	35,5	37,3	41,9	44,5	36,0	35,3	33,4
		tendencja wskaźnika	/	1,1	3,5	1,8	4,6	2,6	-8,5	-0,7	-1,9
7	Obciążenie dochodów ogółem wydatkami na obsługę zadłużenia (dopuszczalny do 15%) (patrz wykres Nr 7)	wartości min. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	0,0	0,1	0,0	/	/	/	/	/	/
		wartości max. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	15,7	30,9	18,9	/	/	/	/	/	/
		Powiat Nowomiejski	8,4	8,8	8,0	3,9	5,8	6,8	6,5	6,8	7,0
		tendencja wskaźnika	/	0,4	-0,8	-4,1	1,9	1,0	-0,3	0,3	0,2
8	Obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia (patrz wykres Nr 8)	wartości min. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	95,1	90,0	88,3	/	/	/	/	/	/
		wartości max. dla powiatów do 50.000 mieszkańców	151,1	132,0	126,8	/	/	/	/	/	/
		Powiat Nowomiejski	113,8	107,4	104,8	105,1	111,3	104,6	134,4	97,2	94,8
		tendencja wskaźnika	/	-6,4	-2,6	0,3	6,2	-6,7	29,8	-37,2	-2,4

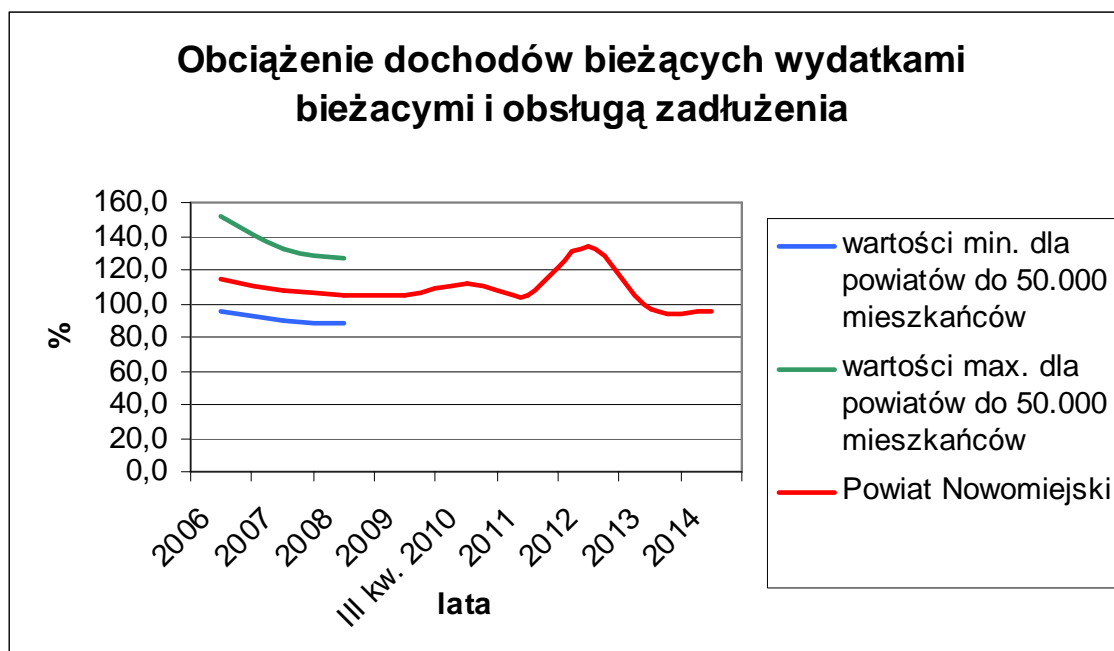

Wykres Nr 6

Wykres Nr 7

Dokonałiśmy kategoryzacji najważniejszych źródeł dochodów według przekroju:

- dochody łączne,
- dochody własne (udziały w PIT, CIT, wpływy z opłaty komunikacyjnej),
- subwencje, dotacje,
- dochody z majątku powiatu,
- wpływy z usług.

Z uwagi na wysoki wskaźnik bezrobocia w powiecie nowomiejskim zauważa się słabnięcie bazy dochodowej powiatu i tym samym słabną zdolności mieszkańców do generowania dochodów.

Do badania sytuacji finansowej naszego powiatu zastosowano model uproszczony do szacowania dochodów oparty bardziej na badaniu tendencji wskaźników z danych z lat 2006 do 2010r. z jednoczesnym uwzględnieniem zmian sezonowych i nieregularnych fluktuacji, które miały wpływ na zmianę w dochodach. W wyniku analizy dochodów z poprzednich lat budżetowych i po uwzględnieniu wahań sezonowych można uznać, że poziom dochodów prognozowanych do 2037r utrzyma się na stałym poziomie, ponieważ jest to podejście pesymistyczne, ostrożnościowe do prognozy na tak daleki czasokres planowania. Podstawą do utworzenia wieloletniej prognozy są wiarygodne dane historyczne opracowane na podstawie sprawozdawczości budżetowej powiatu nowomiejskiego od 2006 roku.

Założyliśmy własne ostrożne przewidywania w zakresie sytuacji lokalnej, biorąc pod uwagę:

- poziom bezrobocia w powiecie nowomiejskim, który odbiega od przewidywanej stopy bezrobocia w kraju na poziomie 2010-12,3%, 2011-9.9%, 2012-8.6%, 2013-7,3%, gdzie faktyczna stopa bezrobocia

w powiecie nowomiejskim na dzień 30 września 2010r. wynosi 19,4 % i utrzymuje się wskaźnik na poziomie od 19-20 %,

- wzrost udziału w CIT powiatu (udział powiat w podatku dochodowym od osób prawnych), to do prognozy założono stagnację, gdyż wysokość udziału utrzymuje się na w miarę równym poziomie,
- wzrost udziału w PIT oraz subwencje ogólną na rok 2011 sporządzono na podstawie informacji wstępnych o planowanych przez Ministerstwo Finansów transferach dla naszego powiatu. Dla roku 2012 założono jedynie zwiększenie udziałów w PIT o 11% natomiast od 2013 założono stagnację dochodów z tytułu subwencji ogólnej,
- średnioroczną dynamikę cen towarów i usług konsumpcyjnych założono na poziomie:
  - 2011 r. – 2012 r. – budżet wyliczony oddolnie (od rzeczywistych potrzeb),
  - 2013 r. – 2014 r. – stagnacja,
  - 2015 r. – wzrost o 1%,
  - 2016 r. – wzrost 1,5%
  - 2017 r. – 2037 r. – wzrost o 2,5%
- dynamika wzrostu wynagrodzeń- od 2011r. jest wahaniami jednorazowym, związanym z zabezpieczeniem środków na odprawy z różnych tytułów, natomiast w pozostałych latach prognozy jest odzwierciedleniem wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Prognozę wydatków szacowano optymistycznie, również traktując oddzielnie każdy kierunek wydatkowania środków budżetowych.

Przy prognozowaniu wydatków uwzględniono czynniki takie jak: poziom wydatków od 2006 aż do przewidywanego wykonania wydatków budżetowych wg planu wydatków z 30 września 2010r., zmiany wynagrodzeń pracowniczych od 2011r, koszty utrzymania administracji, koszty utrzymania majątku, koszty obsługi długu publicznego. Oprocentowanie kredytów szacowano na podstawie przeciętnej stawki WIBOR z 3M z okresu od 4 stycznia 2010 do 3 listopada 2010r. oraz marży banków od zaciągniętych kredytów i kredytu planowanego do zaciągnięcia w 2011r. w wysokości 1.050.000 zł a spłacanego w 60 równych ratach od stycznia 2012 r. do grudnia 2016r.

Poniższa tabela szczegółowo przedstawia informację o zaciągniętych zobowiązaniach długoterminowych z tytułu zaciągniętych kredytów w bankach komercyjnych na pokrycie deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Zaciągnięte zobowiązania z tytułu kredytów.

Bank kredytujący	Rok w którym zaciągnięto zobowiązanie	Kwota kredytu z umowy [ZŁ]	kwota spłaty kredytu do 31 XII 2010r. [ZŁ]	kwota kredytu pozostała do spłaty od 01.01.2011r. [ZŁ]	ilość rat kredytu z umowy	ilość spłaconych rat kredytu	ilość rat kredytu pozostałych do spłaty do końca okresu kredytowania
BOŚ	2006 r.	4 500 000	930 000	3 570 000	207	48	159
PKO BP S.A.	2007 r.	3 000 000	720 000	2 280 000	150	36	114
BOŚ	2008 r.	2 514 000	412 800	2 101 200	156	24	132
BOŚ	2009 r.	2 940 000	132 000	2 808 000	268	12	256
PKO BP S.A.	2010 r.	3 990 000	-	3 990 000	285	0	285
PLANOWANY KREDYT DO ZACIĄgniĘCIA	2011 r.	1 050 000	-	1 050 000	60	0	60

Celem dokładnej analizy dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów ujętych w WPF jest pokazanie kondycji finansowej powiatu nowomiejskiego w kolejnych latach prognozy, aż do 2037 roku oraz identyfikacja zagrożeń i szansą drogą analizy przyszłych zdarzeń finansowych.

Tworząc WPF w pierwszej kolejności oszacowano dochody ogółem powiatu oraz porównano je ze wszystkimi wydatkami bieżącymi niezbędnymi do zapewnienia funkcjonowania powiatu z pominięciem wydatków na obsługę długu. Różnica między dochodami ogółem a wydatkami bieżącymi bez obsługi długu powiększona o kwoty przychodów z tytułu nadwyżki budżetowej z roku poprzedniego i wolnych środków stanowi pulę środków, która może być rozdysponowana w pierwszej kolejności na spłatę i obsługę długu a następnie na inwestycje. Kwota środków pozostająca do sfinansowania inwestycji wskazuje na niedobór lub nadwyżkę środków finansowych na realizację inwestycji. Wartość ta, w zależności od tego, czy jest dodatnia, czy też ujemna, wskazuje na potrzebę finansowania zewnętrznego inwestycji w postaci przychodu z kredytów, pożyczek, emisji obligacji. Otrzymana w wyniku dodania kwot z kredytów, pożyczek i obligacji wartość stanowi wynik finansowy budżetu powiatu.

Lp	Wyszczególnienie	Objaśnienia do przyjętych wartości
1	Dochody ogółem, z tego:	Od 2008 do 2010 r. wahania w przyrostach dochodów, w 2011 r. spadek dochodów od 5%, w 2012 r. wzrost o 11,5%, w 2013 r. spadek o 11,1%, w 2014 r. spadek 0,1%. Od 2015 r. założono stagnację w dochodach aż do 2037 r., tj. ostateczny rok obsługi długu.
1a	dochody bieżące	Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem jest bardzo wysoki, dochody bieżące z udziałów w CIT, PIT, subwencji ogólnej, dotacji bieżących mają wpływ na wysokość przyrostu dochodów. Jednorazowe wpłaty na remonty dróg w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych „Schetyńówki” oraz dochody na realizację projektów w ramach POKL. Udziały w PIT powiększono o 11%, dla roku 2012, a w następnych latach założono wskaźnik wzrostu od 2,3% - 2,5%. Pomimo korzystnych warunków prognozowanych przez państwo powiązanych z bezrobociem (wskaźniki od 12,3% do 7,3%), wskaźnik bezrobocia w naszym powiecie nowomiejskim sięga poziomu do 20%.

1b	dochody majątkowe, w tym:	W dochodach majątkowych planowane są wpływy na realizację przedsięwzięcia kontynuowanego od 2007 r. „Budowa Zespołu Szkół Zawodowych w Kurzętniku – I etap” dofinansowanego w ramach RPO Warmia i Mazury, finansowe zakończenie realizacji zadania przewiduje się na 2013 r. Z uwagi na fakt, że realizowane przedsięwzięcie pochłonie znaczne nakłady inwestycyjne, to na to zadanie zaciągniemy nowy dług publiczny, który będzie ograniczał powiat w dalszym inwestowaniu. Trudno więc określić dalsze dochody majątkowe na nowe inwestycje, kiedy w pierwszej kolejności i zgodnie z metodologią prognozowania należy zabezpieczać środki na spłatę i obsługę długu powiatu, a pozostałe środki do dyspozycji przeznaczyć na wydatki inwestycyjne.
1c	ze sprzedaży majątku	W dochodach majątkowych znajdują się dochody ze sprzedaży majątku powiatu. Do 2010 r. były to niewielkie wpływy, natomiast w 2011 r. planuje się sprzedaż dziewięciu działek budowlanych przy ul. Kopernika w Nowym Mieście Lubawskim, a w 2012 r. projekt sprzedaży gruntu rolnego w miejscowości Czachówki, sprzedaż budynku po Zespole Szkół Zawodowych w Nowym Mieście Lubawskim oraz część dochodu ze sprzedaży budynków szkolnych w Czachówkach.
2	Wydatki bieżące (bez odsetek i prowizji od: kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych), w tym:	Planowane wydatki bieżące bez obsługi kredytów są w dużej mierze zależne od dochodów bieżących i mają na nie wpływ przyrosty w dochodach bieżących z tytułu realizacji jednorazowych zadań bieżących. W 2010 r. – realizacji remontów dróg w ramach NPPDL tzw. „Schetyńówek” do której powiat dokłada 50% środków własnych, natomiast w 2011 r. podobna sytuacja z wydatkami na projekty w ramach POKL. Rok 2011 jest ostatnim okresem w którym powiaty realizują zadania w ramach NPPDL, więc od 2012 r. w wydatkach bieżących zachowana jest rzeczywista wielkość środków.
2a	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	Na wysokość wydatków bieżących mają bezpośredni wpływ wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, które stanowią od 65% do 68% wydatków bieżących (patrz tabela Nr 4, wykres Nr 4), pozostałe środki przeznacza się na wydatki rzeczowe, w tym poręczenia o których mowa w załączniku Nr 3 o przedsięwzięciach. Przyrosty wynagrodzeń i pochodnych planowano na poziomie 1% z uwzględnieniem wahań jednorazowych.
2b	na funkcjonowanie organów JST	Funkcjonowanie administracji powiatu łącznie z Radą Powiatu i Zarządem Powiatu zaplanowano na poziomie 2,3%. Od 2012 r. wydatki wrócą do poziomu 2010 r. i będą stabilne do końca okresu objętego prognozą.
2c	z tytułu gwarancji i poręczeń, w tym:	Poręczenia szczegółowo opisano w załączniku Nr 3 o przedsięwzięciach. Planowane środki w budżetach poszczególnych lat prognozy do 2037 r. są zgodne z ówczesnie podjętymi decyzjami organów powiatu.
2d	gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitów spłaty zobowiązań z art. 243 ufp/169 sufp	Poręczeń wyłączonych z limitów powiat nowomiejski nie udzielał.
2e	wydatki bieżące objęte limitem art. 226 ust. 4 ufp	Wydatki na programy tzw. „projekty miękkie” w ramach POKL wykazano w kwotach zgodnych co do wielkości środków i okresów realizacji wykazanych w umowach o dofinansowanie i zgodnie z załącznikiem Nr 3 o przedsięwzięciach.
3	Różnica (1-2)	Różnica pomiędzy dochodami ogółem a wydatkami bieżącymi jest działaniem arytmetycznym wykazany w wartości dodatniej przez cały okres prognozy i przeznaczona jest w pierwszej kolejności na spłatę długu powiatu (raty kredytów i odsetek), a następnie na wydatki majątkowe (inwestycyjne). Chronologia czynności w jasny i przejrzysty sposób określa środki, które mogłyby być wykorzystane na inwestycje w następnych latach budżetowych, gdyby nie spłata zaciągniętych zobowiązań.
4	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych + wolne środki, zgodnie z art. 217 ufp, w tym:	W budżecie powiatu rok rocznie pojawiały się wolne środki z rozliczonych budżetów z lat ubiegłych.
4a	nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych + wolne środki, zgodnie z art. 217 ufp, angażowane na pokrycie deficytu budżetu roku bieżącego	Objaśnienia analogiczne jak w wierszu 4.
5	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu	Nieprzewidziane.
6	Środki do dyspozycji (3+4+5)	Suma środków o których mowa w pkt 3, 4, 5 posłuży w pierwszej kolejności do spłaty zobowiązań (kredytów i odsetek). Obciążenie planu budżetu kwotami poręczeń w poszczególnych latach

		budżetowych zawarte jest w kwocie wydatków bieżących w pkt 2.
7	Splata i obsługa długu, z tego:	Obsługa zobowiązań w budżecie jest sumą pozycji 7a i 7b.
7a	rozchody z tytułu spłaty rat kapitałowych oraz wykupu papierów wartościowych	Wiersz prognozy związany jest ze spłatą rat kredytowych spłacanych do 2035 r. Zawarte dane są zgodne z zawartymi przez powiat umowami kredytowymi, które szczegółowo omówiono w tabeli „Zaciągnięte zobowiązania”, przy uwzględnieniu informacji o potrzebie kredytowej w 2011 r. w wysokości 1.050.000 zł do spłaty w 60 ratach od 2012 r. do 2016 r.
7b	wydatki bieżące na obsługę długu:	Odsetki od wszystkich kredytów przeszacowano na poziomie przeciętnej stawki WIBOR 3M z okresu od 4 stycznia 2010 r. do 3 listopada 2010 r. oraz marży banku zawartej w umowach kredytowych.
8	Inne rozchody (bez spłaty długu)	Nieprzewidziano.
9	Środki do dyspozycji (6-7-8)	Zgodnie z informacjami zawartymi w pkt 6, 7, 8 w wyniku działań arytmetycznych pozyskane środki do ewentualnego inwestowania od 2013 r. do 2037 r. w opisanej prognozie są nieprzewidziane. Zgodnie z chronologią o której mowa w pkt 3 objaśnień, w pierwszej kolejności powinna nastąpić spłata długu powiatu.
10	Wydatki majątkowe, w tym:	W prognozie wydatki majątkowe w części zabezpieczają planowaną inwestycję „Budowa Zespołu Szkół Zawodowych w Kurzętniku – I etap”. Nie jest to zjawisko odosobnione, tak dzieje się w większości JST, szczegółowe objaśnienia do samofinansowania inwestycji znajdują się w tabeli Nr 5, wykres Nr 5 objaśnień prognozy.
10a	wydatki majątkowe objęte limitem art. 226 ust. 4 ufp	Przedsięwzięcie objęte limitem jest opisane w załączniku Nr 3 o przedsięwzięciach i dotyczy zadania o którym mowa w pkt 10.
11	Przychody (kredyty, pożyczki, emisje obligacji)	Przedstawione przychody z tytułu zaciągniętych kredytów są zgodne ze sprawozdawczością budżetową do 2010 r. Plan przychodów w wysokości 1.050.000 zł w 2011 r. jest ostatnim rokiem prognozowanego zadłużenia z tytułu kredytów. Środki niezbędne są do zakończenia przedsięwzięcia inwestycyjnego, o którym mowa w załączniku Nr 3 o przedsięwzięciach.
12	Rozliczenie budżetu (9-10+11)	Jest wynikiem poprzednich działań prognozy.
13	Kwota długu, w tym:	Informacja o długu publicznym jest jawna i wykazywana w sprawozdawczości budżetowej. Tendencja długu jest bardziej wynikiem stanu faktycznego, niż prognozą. Rok 2011 jest ostatnim okresem narastającego długu publicznego. Od 2012 r. przez oszczędne gospodarowanie środkami powinniśmy zmniejszać tak daleko idące zadłużenie.
13a	łączna kwota wyłączeń z art. 243 ust. 3 pkt 1 ufp oraz art. 170 ust. 3 sufp	Nie dotyczy.
13b	kwota wyłączeń z art. 243 ust. 3 pkt 1 ufp oraz art. 170 ust. 3 sufp przypadająca na dany rok budżetowy	Nie dotyczy.
14	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jst przypadających do spłaty w danym roku budżetowym podlegających do doliczenia z art. 244 ufp	Nie dotyczy.
15	Planowana łączna kwota spłaty zobowiązań	To wiersz obrazujący wahania wskaźnika związanego z obsługą długu i dodatkowo opisanego w tabeli o wskaźnikach dla zobowiązań Nr 6 i wykres Nr 6.
15a	Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty z Art. 243 ufp	Spełnienie wskaźników nowej ufp będzie obowiązywało od 2014 r. dlatego wyniki prognozy z pewnością będą się zmieniały z okresu na okres w następnych informacjach.
16	Spełnienie wskaźnika spłaty z art. 243 ufp po uwzględnieniu art. 244 ufp	Opisano jak wyżej.
17	Planowana łączna kwota spłaty zobowiązań do dochodów ogółem - max 15% art. 169 sufp/	Informacja zawarta w pkt 15, porównywalne wielkości na czas aktualnie obowiązujących przepisów.
18	Zadłużenie/dochody ogółem [(13-13a):1] - max. 60% art.. 170 sufp	Zadłużenie łączne budżetu z okresu na okres obrazuje tabela Nr 6, wykres 6 objaśnień.

19	Wydatki bieżące razem (2+7b)	To wynik prognozy (suma pozycji 2+7b), do 2010 r. zachodzi pełna zgodność ze sprawozdawczością budżetową, natomiast od 2011 r. do 2037 r. to suma symulacji wcześniejszych.
20	Wydatki ogółem (10+19)	To również wynik prognozy (suma pkt 10+19), w której zachodzi pełna zgodność co do sprawozdawczości budżetowej do 2010 r., a od 2011 r. wyniki są prognozą aż do 2037 r.
21	Wynik budżetu (1-20)	Wyniki budżetów z danych historycznych do 2009 r. są wartością ujemną i zgodną ze sprawozdawczością budżetową, natomiast prognoza od 2012 r. do 2037 r. zakłada dodatnie wyniki, w celu utrzymania wymaganych wskaźników zadłużenia i obsługi długu, w wyniku czego należy odchodzić od dalszego zadłużania powiatu.
22	Przychody budżetu (4+5+11)	Działania arytmetyczne łączące wszystkie wpływy środków na pokrycie deficytu budżetu. Zachodzi pełna zgodność w przełożeniu ujemnego wyniku budżetu z koniecznością pokrycia deficytu budżetu przychodami i odwrotnie, jeśli nie przewiduje się ujemnego wyniku budżetu, to nie ma potrzeby na planowania przychodów z tytułu kredytu na pokrycie deficytu budżetu.
23	Rozchody budżetu (7a+8)	W wierszu zawarta jest informacja o wysokości planowanego obciążenia budżetu każdego roku budżetowego spłatami rat kredytów, zgodnie z umowami kredytowymi. Czasokres kredytowania jest dość odległy i sięga 2035 r. Informacje są zgodne ze sprawozdawczością budżetową.

Wykaz przedsięwzięć (Załącznik Nr 3 do Uchwały Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim) stanowi integralną część uchwały w sprawie WPF, należą do nich :

- 1) programy, projekty lub zadania, w tym związane z programami finansowanymi z udziałem środków pochodzących z budżetu UE (*powiat nowomiejski posiada tego rodzaju przedsięwzięcia i są one opisane w załączniku nr 3 do uchwały Rady Powiatu*);
- 2) przedsięwzięcia związane z umowami o partnerstwie publiczno-prywatnym (*w okresie najbliższych lat powiat nowomiejski nie planuje zawarcia tego typu umów*);
- 3) umowy, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy (*powiat nowomiejski obecnie posiada tylko zawarte umowy zabezpieczające bieżącą statutową działalność jednostek organizacyjnych powiatu*);
- 4) gwarancje i poręczenia udzielane przez jednostki samorządu terytorialnego (*podmioty, którym Zarząd udzielił poręczenia szczegółowo wymieniono w załączniku nr 3 do uchwały Rady Powiatu o WPF*).

Podstawę do włączenia poręczeń do WPF stanowią ówczynie podjęte Uchwały Rady Powiatu Nowomiejskiego i Zarządu Powiatu o udzielonych poręczeniach. Obciążenie budżetu udzielonymi poręczeniami przez Powiat Nowomiejski uwzględnione jest w WPF aż do 2037r. Jest to bardzo odległy okres w prognozowaniu i nie do końca przewidywalny. Do obecnej chwili Szpital Powiatowy Spółka zoo oraz SPZOZ w Nowym Mieście Lubawskim należycie wywiązują się z długu, a tym samym powiat nowomiejski nie dokonywał spłat rat kredytu za pożyczkobiorców.

Przedstawiona wieloletnia prognoza finansowa (WPF) pozwoli ocenić sytuację finansową powiatu nowomiejskiego i jego możliwości inwestycyjne, a także kondycję i zdolność do obsługi długu publicznego obecnego i planowanego do zaciągnięcia, nie tylko przez organy powiatu i nadzoru, lecz także przez jego mieszkańców, banki kredytujące oraz pozostałych interesariuszy.

Objaśnione zmiany w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2011 – 2037 jakie wystąpiły od dnia złożenia projektu do Regionalnej Izby Obrachunkowej celem zaopiniowania i Radzie Powiatu Nowomiejskiego celem uchwalenie znajdują się w początkowej części objaśnienia.

Przyjęte korekty w prognozie mają istotny związek z projektem budżetu na 2011 r. a zarazem poprawiają wyniki relacji wynikające z art. 242 oraz art. 243 nowej ustawy o finansach publicznych.